

DISKUTERER: Finansminister og FrP-leder Siv Jensen og Aps nestleder Hadia Tajik under gårsdagens seminar «Hele folket i arbeid – bare en illusjon?» – Man kan fort glemme at debatt, nesten uansett hva den handler om, også i bunn og grunn handler om verdispørsmål, sier Aksel Braanen Sterri.

Foto: Terje Bendiksby / NTB scanpix

Vil ha relevant språk i samfunnsdebatten

RELIGIONSDEBATT: Religion får stadig mer plass i media, men ikke alle lar seg engasjere. – Demp det religiøse språket og knytt troen til de store samfunnsspørsmålene, er kommentator Aksel Braanen Sterris råd til religiøse samfunnsdebattanter.

JARAN REE MICHELSEN

jaran.ree.michelsen@vl.no

– Religion kan gjøres veldig interessant hvis det kobles på vår tids store utfordringer. Da oppleves det som relevant for ikke-religiøse også, sier Axel Braanen Sterri, kommentator i Dagbladet.

Tidligere i sommer hadde Marianne Sunde et leserinnlegg i Aftenposten, der hun kritiserte avisen for å gi altfor mye plass til religiøse stemmer. Hun mener religion er en privatsak og etterlyser «ei avis med nyheter og innsiktsfulle allmenngyldige kommentarer».

Arendalsuka

◊ I dag inviterer Vårt Land til samtale om religionsebatt, i forbindelse med Arendalsuka. Deltakere er Rut Helen Gjøvert (VG), Gry Stålsett (Modum Bad) og Åshild Mathisen (Vårt Land).

◊ Hver dag denne uken har Vårt Land en artikkel om ulike sider ved religionsdebatten i Norge.

◊ I dag sendes debatten fra Arendalsuka direkte på vl.no klokken 20.00. Debattleder er Alf Gjøsumd.

Sterri tror religiøse samfunnsdebattanter kan gjøre religion mer relevant ved å sette det i sammenheng med store samfunnsutfordringer.

Språk. – Mange prøver å gjøre det, men jeg skulle gjerne sett en grundigere, ærligere og mer forskningsbasert debatt rundt tema som angår religion og samfunn. Jeg blir for eksempel ikke klok på om religiøse forskjeller kan være en utfordring for velferdsstaten, eller om det er en sammenheng mellom religion og vold. Her finnes det masse forskning som ikke blir kommunisert godt nok. En forutsetning for å lykkes

med en slik debatt, er språk, mener Sterri.

– Religiøse kan hjelpe samfunnet som helhet ved å gjøre seg selv bedre forstått. Ord som Gud og Himmelen kan virke ganske fremmedgjørende. Det må selvfølgelig være sann når de snakker til egen gruppe, men når de deltar i debatten utenfor så bør de tone ned det religiøse språket for å gjøre seg bedre forstått.

Han har tro på at mange religiøse spørsmål kan være av stor interesse for ikke-religiøse mennesker, og mener flere sekulære burde få øyene opp for det.

– Religionsdebatten handler ofte om store verdispørsmål

som også er interessante for ikke-religiøse. Sekulære kan kanskje fort glemme at debatt, nesten uansett hva den handler om, også i bunn og grunn handler om verdispørsmål, sier Sterri.

Verdier. Han får støtte av forsker ved Institutt for Kirke-, religions- og livssynsforskning, Tore Witsø Rafoss.

– De som gir uttrykk for at religion i den offentlige debatten er irriterende, skriver seg inn i en lang, historisk tradisjon som startet med opplysningstiden, hvor man vektlegger fornuft, vitenskap, fakta og sekularisering, og ser på religion som en

Religionsdebatten handler ofte om store verdispørsmål som også er interessante for ikke-religiøse, sier Aksel Braanen Sterri.

SPRÅKOMLEGGING: Kommentator Aksel Braanen Sterri mener religiøse samfunnsdebatter kan løfte debatter ved å knytte religion til samfunnsmessige utfordringer. Da må også språket legges om. – Religiøse kan hjelpe samfunnet som helhet ved å gjøre seg selv bedre forstått.

Foto: Kristian Jacobsen/arkiv

SER TIL DE VOKSNE: I går debatterte ungdomspolitikere fra de åtte stortingspartiene fremtiden til norsk landbruk. Som resten av sin generasjon vil også ungdomspolitikere tas seriøst og få gjennomslag for sine saker.

Foto: Jaran Ree Michelsen

Seriøs ungdom ønsker gjennomslag

UNGDOMSPOLITIKERE: Aldri før har ungdom vært så seriøse og vesle voksne, viser årets Ungdata-undersøkelse. Det gir også utslag politisk.

JARAN REE MICHELSEN, ARENDAL

jaran.ree.michelsen@vl.no

– Det er viktig at vi beholder noe av den friheten vi har hatt. Vi skal faktisk ikke behøve å budsjettere for alle forslagene vi legger frem, sier Emilie Bersaas, nestleder i Arbeidernes Ungdomsfylking (AUF).

Sammen med syv andre ungdomspolitikere har han nettopp avsluttet ungdommens landbruksdebatt under Arendalsuka.

Også for ungdomspolitikere går det slag i slag under uken som blir beskrevet som et politisk møtepunkt for både næringslivet, pressen, kommunikasjonsbransjen og politikere.

Bersaas mener ungdomspartiene har fått en mye større rolle nå enn tidligere.

– Før var vi viktige internt i Arbeiderpartiet, nå er vi mer synlige også utad. Det gjør nok noe med måten vi fremstår på, sier hun.

Generasjon prestasjon. Denne uken kom Høgskolen i Oslo og Akershus med en fersk rapport om ungdom.

Dommen er klar. Færre røyker, færre drikker, og ungdomskriminaliteten har aldri vært lavere. I tillegg blir ungdom stadig mer like foreldrene sine.

Ungdomsopprørets tid er altså over, den nye generasjonen er en gjeng med blodseriøse flinkiser.

Valgforsker Johannes Bergh ved Institutt for samfunnsfors-

kning mener det også gir utslag i ungdommens politiske engasjement.

– Det er rett og slett større interesse for politikk blant unge.

Han visert til at ungdom er mer tilbøyelig til å stemme, og flere melder seg inn i et ungdomsparti.

– Men de som er politisk aktive i dag er ikke like radikale og ytterliggående som ungdommen tidligere. Nå søker de mer mot sentrum av politikken, sier Bergh.

– Mer lik mor. – For noen år siden svarte ungdomspolitikere på direkte spørsmål, sier politisk journalist i TV 2, Kjetil Løset.

Han har de siste fem årene ledet debatten mellom ungdomspartilederne som starter Arendalsuka.

– Det blir selvfølgelig ren synsing fra min side, men mitt personlige inntrykk fra de siste årene er at ungdomspolitikere i større grad bruker de samme debatteknikkene og holder seg til de samme talemåtene som moderpartiene, enn de gjorde før, sier han.

– Hvorfor tror du det er slik?

– Det handler nok om en profesjonalisering. Jeg mener også å legge merke til at jo nærmere man kommer et stortingsvalg, jo mer politisk korrekte blir de. Mange tenker nok at de kan posisjonere seg for en videre karriere i politikken.

Gjennomslag. Leder i Unge Høyre, Kristian Tønning Riise er opptatt av at hans ungdomsparti

skal bli hørt. – Vi blir nok også påvirket av den ungdomsgenerasjon som vi er en del av. For meg er det viktig at Unge Høyre kan vise til konkrete resultater.

Han får støtte fra Ida Lindtvedt i Kristelig Folkepartis Ungdom.

– Vi må vise dem som engasjerer seg at vi har en seriøs plattform hvor de faktisk kan få gjennomslag for sin kampsak. Da vekker du et engasjement.

– Klarer dere samtidig å utfordre moderpartiet?

– Ja, spesielt gjennom utvikling av politikken. Ofte oppstår ideen til et forslag hos oss, så tas det inn i KrF, som så bringer det til Stortinget, svarer Lindtvedt.

– Vi utfordrer Høyre på veldig mye, spesielt på skolepolitikk. Fritt skolevalg er en sak Unge Høyre har vært med å jobbe fram. Nå jobber vi med å få ekssamen lagt til før russetiden, svarer Tønning Riise.

Nye velgere. Valgforsker Johannes Bergh mener det er avgjørende at ungdomspartiene er bevisst på egen kommunikasjon hvis de skal mobilisere unge velgere.

– Selv om valgdeltakelsen blant unge går oppover er den fremdeles lav. Spesielt blant dem som er i starten av 20-årene. Skal ungdomspartiene mobilisere ungdom generelt så må de snakke på en måte som ungdommen forstår og som de kan relatere seg til.

Det er Bersaas fra AUF enig i. Hun tror likevel ungdomspartiene klarer å nå de unge velgerne.

privatsak. Personlig mener jeg det er en problematisk påstand å si at religion er en privatsak og at den derfor ikke hører hjemme i offentlige debatter. All offentlig debatt og alle argumenter har et utgangspunkt i verdier.

Han mener de ikke-religiøse verdiene er like lite faktabasert som religiøse verdier.

– For eksempel er menneskerettighetene like lite rasjonelle som religiøse dogmer. De bygger på grunnleggende verdier og meninger om mennesket som ikke kan bevises rasjonelt eller vitenskapelig.

Hakk i platen. Det er Espen Ottosen, en av Kristen-Norges mest profilerte debattanter, enig i.

Også han tror at mange bærer med seg opplysningstidens idealer i møte med religion i det offentlige ordskiftet, men mener

også at media til tider har hakk i platen.

– Jeg kan selv føle på at nyhetsbildet noen ganger bli veldig repeterende, med de samme debattene om islam, terrorisme, hijab og burkini. Til slutt føles det ikke lenger som en nyhet. Noen har bare huket tak i en ekspert som sier det samme, men pakker det inn på en ny måte.

– Fordommer. – Hvorfor mener noen at religion er irrelevant som samfunnsfenomen?

– Det handler om fordommer. I dag skriver mediene mye mer om islamistiske terrorister enn om Moder Theresa. Når religion trekkes frem i media nå for tiden er det ofte med en kobling til fanatisme og terror. Samtidig er mange livredde for å gi muslimer mer kritikk enn kristne, og da er det en helgradering å avskrive all religion.